

DREAM

Danish Research institute for  
Economic Analysis and Modelling

REFORM

# Samfundsøkonomiske konsekvenser af Baumols omkostningssyge i Danmark

Ralph Bøge Jensen og Peter Stephensen

**Baggrundsnotat**

7. maj 2019

[www.dreamgruppen.dk](http://www.dreamgruppen.dk)

## Samfundsøkonomiske konsekvenser af Baumols omkostningssyge i Danmark\*

7. maj 2019

Ralph Bøge Jensen og Peter Stephensen, DREAM

### Indledning

I dette notat vurderes de samfundsøkonomiske effekter af Baumols omkostningssyge i Danmark. De illustrative beregninger foretages ved hjælp af en ny dynamisk variant af DREAMs generelle ligevægtsmodel REFORM. Modellen er dynamiseret ved at lade investeringerne være bestemt ved accelerationsprincippet<sup>1</sup> og ved at lade det samlede private forbrug være bestemt ved den simplest mulige forbrugsfunktion<sup>2</sup>. REFORM-modellen er oprindeligt en stor statisk CGE-model med 73-brancher. Dynamiseringen er foretaget for at muliggøre en ikke-steady-state-analyse af hvad der sker, når de teknologiske fremskridt er forskellige i de 73 brancher. Dette kan nemlig ses som en grundlæggende forklaring på det fænomen der kaldes Baumols omkostningssyge: enhedsomkostningerne i de lavproduktive brancher vokser hurtigere end gennemsnittet og beskæftigelsen bevæger sig mod de lavproduktive brancher. Centrale eksempler på dette er voksende enhedsomkostninger i den offentlige sektor relativt til resten af økonomien, og de internationalt kendte mega-trends at beskæftigelsen i landbruget bevæger sig over i industrien, og at beskæftigelsen i industrien bevæger sig over i service. Hvis to varer er komplementær (f.eks. industrivarer og servicevarer) er det en klassisk generel ligevægtseffekt – der grundlæggende kører via arbejdsmarkedet – at beskæftigelsen bevæger sig mod lavproduktivitetsbranchen (service) og at prisen i lavproduktivitetsbranchen vokser relativt til prisen i højproduktivitetsbranchen. Dette kan ses som en udbudsbaseret forklaring på Baumols omkostningssyge. En alternativ forklaring kan findes på efterspørgselssiden, nemlig at indkomstelasticiteten er mindre end 1 og at der derfor sker forskydninger i efterspørgslen. I denne analyse fokuseres der på den udbudsbaserede forklaring. De branche-specifikke teknologiske fremskridt er baseret på Danmarks statistiks produktivitsberegninger og egne antagelser.

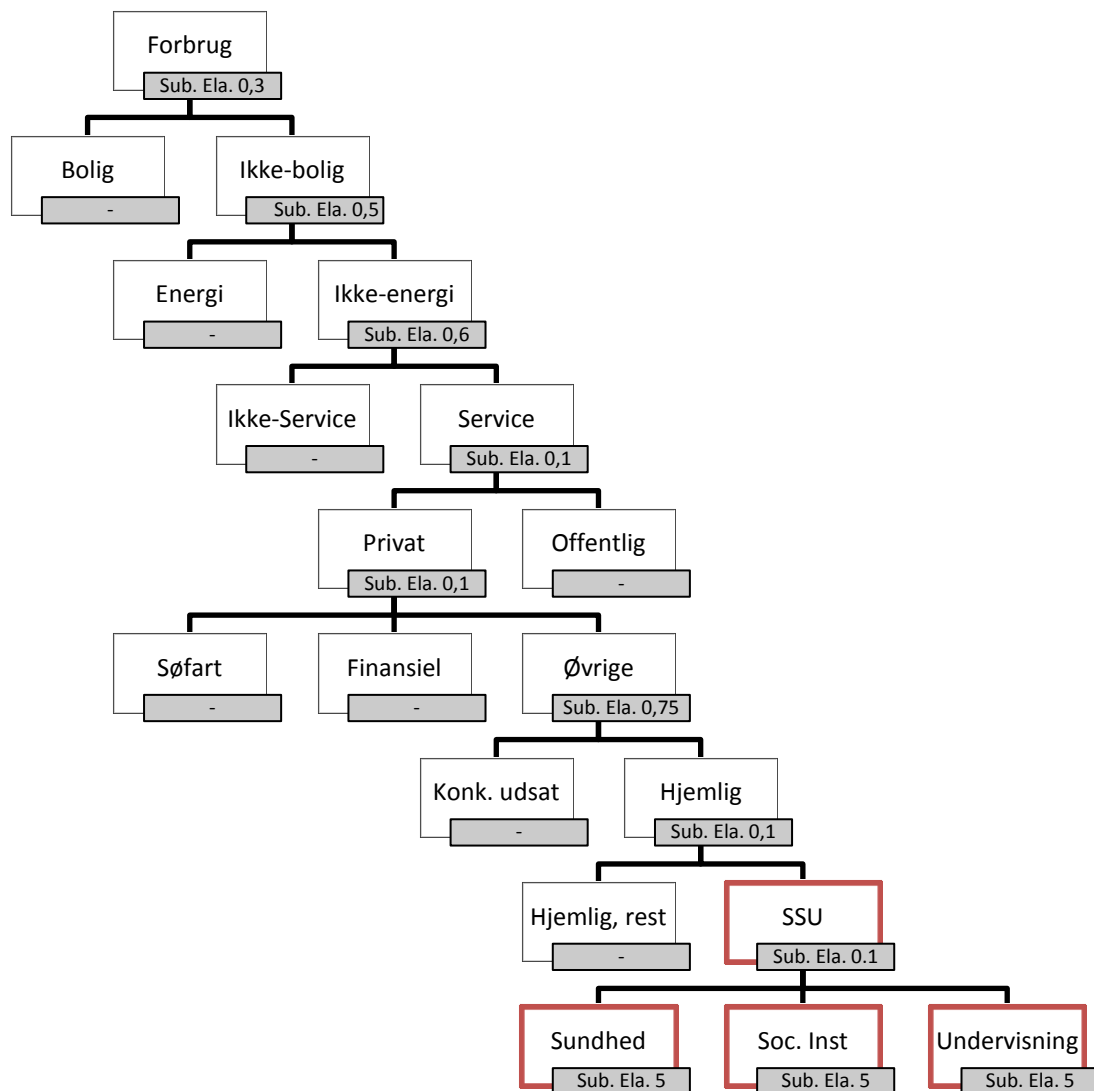
---

\*Analysen er udført for KRAKA.

<sup>1</sup> Kapitalapparatet tilpasser sig gradvist det optimale kapitalapparat. Det optimale kapitalapparat er bestemt ud fra det user-cost-begreb det anvendes i den statiske standard-version af REFORM.

<sup>2</sup> Det reale private forbrug følger reall BNP.

Figur 1 Udvidet modellering af forbrugssystem i REFORM



### Modellering af Baumols omkostningssyge

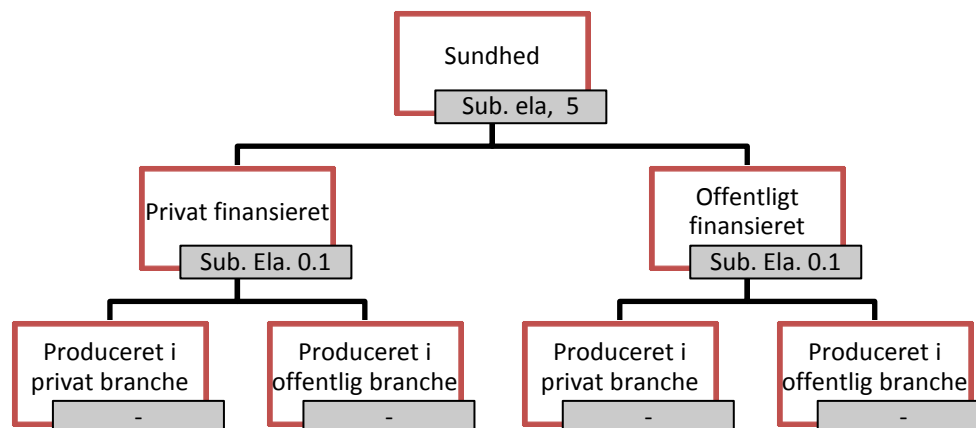
Ud over den ovenfor nævnte dynamisering er der foretaget en række ændringer i modellen for at beskrive Baumols omkostningsyge på en tilfredsstillende måde.

I standard-versionen af REFORM indgår offentligt forbrug ikke i forbrugernes nyttefunktion<sup>3</sup>. Dette er u hensigtsmæssigt hvis man betragter services der findes både i en offentlig og en privat variant. Dette gælder f.eks. for sundhed, uddannelse og sociale institutioner. Hvis udbuddet af offentlig sundhedsservice (f.eks. hospitaler) falder, må man forestille sig, at der i den virkelige verden ville ske en kompenserende stigning i privat sundhedsservice (f.eks. privathospitaler). Denne effekt findes ikke i standard-REFORM. Her indføres effekten ved at

<sup>3</sup> Alternativ fortolkning: Det offentlige forbrug indgår additivt i forbrugernes nyttefunktion og har derfor ingen effekt på deres adfærd. Denne fortolkning gør det imidlertid meget vanskeligt at beregne et EV-mål.

introducere de offentlige services i forbrugernes CES-efterspørgsels-struktur. Forbrugerne ser udbuddet af disse offentlige services som eksogene, og der indføres derfor skyggepriser der sikrer at efterspørgsel følger udbud.

Figur 2 Udvidet modellering af forbrugssystem i REFORM, sundhed (fortsat)



Ændringerne i forbrugernes CES-efterspørgselsstruktur er vist i Figur 1 og Figur 2. De tre brancher *sundhed*, *social institutioner* og *undervisning* aggregeres til SSU, som igen er en del af den ikke-konkurrenceudsatte (hjemlige) servicebrancher. Se mere om udvælgelsen af disse tre brancher under dataafsnittet.

Den øverste del af forbrugssystemet er som i standardformuleringen af REFORM. De røde kasser viser den nye formulering. Der antages at være en lav substitutionselasticitet på 0,1 mellem de 3 services (se Figur 1). Det betragtes ikke som realistisk at antage at f.eks. sundhed kan substituere undervisning. Inden for den enkelte service antages der at være stor substitutionsmulighed mellem offentlig og privat service. Det antages at substitutionselasticiteten er 5 (se Figur 2). Som en 'nationalregnskabs-technicality' gælder det at den enkelte privat finansierede service både kan være produceret af den private branche og den offentlige branche. Et tandlægebesøg har f.eks. både et privat og et offentligt element. Dette er modelleret i den nederste del af Figur 2.

### Offentligt forbrug

Modelleringen af det offentlige forbrug ændres også i denne analyse. I Standard-REFORM er det offentlige forbrug modelleret som en Leontief-funktion af de enkelte offentlige efterspørgselskomponenter (sundhed, uddannelse osv.). Vi vælger i stedet at antage at det

samlede offentlige forbrug er en Cobb-Douglas-funktion af enkeltkomponenterne. Dette sikrer nemlig at det enkelte område får en fast andel af det samlede offentlige budget:

$$PG_j \cdot G_j = \gamma_j \cdot Budget$$

hvor *Budget* er værdien af det samlede offentlige forbrug og  $\gamma_j$  er fordelingsparametre der summer til 1.

Enhedsomkostningerne i den offentlige sektor PG modelleres som et Cobb-Douglas prisindeks:

$$PG = \prod_j PG(t)_j^{\gamma_j}$$

Det reale offentlige forbrug G er defineret ud fra definitionsligningen:

$$PG \cdot G = Budget$$

I en af analyserne antages det at det nominelle offentlige forbrug følger BVT:

$$Budget = a \cdot BVT$$

I flere af de andre analyser antages det at det reale offentlige forbrug følger det reale private forbrug:

$$G = b \cdot C$$

### Data og antagelser

De anvendte arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt beregnes fra Danmarks statistik produktivetsberegninger<sup>4</sup>. Danmarks statistik beregner totalfaktorproduktiviteter (TFP). Sådanne er imidlertid ikke anvendelige i en vækstmodel. Årsagen er følgende: antag at vi ønsker at udtrykke at produktivetsudviklingen er ens i 2 brancher (det kunne f.eks. være offentlig og privat sundhed) og at vi derfor forventer at de 2 brancher har nogenlunde ens dynamiske udviklinger. Hvis vi beskriver dette ved at lade TFP være den samme i de to brancher vil vi få kontraintuitive effekter hvis lønsumsandelene er forskellige i de to brancher, idet beskæftigelsen typisk vil bevæge sig væk fra den løntunge branche (hvis de to goder er substitutter). Dette løses ved at definere de teknologiske fremskridt ud fra den faste faktor arbejdskraft. Hvis de arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt er ens vil der ikke være en tendens til at beskæftigelsen bevæger sig fra den ene sektor til den anden.

Vi approksimerer de arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt på følgende måde. Antag approksimativt at den enkelte branche kan beskrives ved Cobb-Douglas-produktionsfunktionen:

---

<sup>4</sup> Se Bonde, K. og H. S. Sørensen (2005) Produktivetsudviklingen i Danmark 1966-2003 for en beskrivelse af metoden.

$$Y = TFP K^{1-\alpha} L^\alpha = K^{1-\alpha} (TFP^\frac{1}{\alpha} L)^\alpha \equiv K^{1-\alpha} (AP L)^\alpha$$

Hvis vi kalibrerer  $\alpha$  med lønsumsandelen i den givne branche, kan vi beregne arbejdsproduktiviteten AP:

$$AP = TFP^\frac{1}{\alpha}$$

Se appendiks for yderligere detaljer.

Vi antager at produktivetsudviklingen er 0 i alle offentlige brancher undtagen sundhed. For sundhedsservice (både offentlig og privat) antages produktiviteten at være den samme som i fremstillingsbrancherne, hvilket er 2,28 pct. arbejdskraftbesparende teknologisk fremskridt om året. I Tabel 1 ses de gennemsnitlige arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt for økonomiens hovedsektorer. Det ses at de højeste teknologiske fremskridt findes i fremstillingsbrancherne (ej service). Den offentlige sektor har de laveste teknologiske fremskridt.

**Tabel 1 Gennemsnitlige arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt 2014.**  
Årlig vækst i procent

Privat service	0.93
Offentlig service	0.46
Ej service	1.77

Kilde: Beregnet ud fra data fra Danmarks statistik

Den øvrige kalibrering tager udgangspunkt i nationalregnskabet IO-tabel for 2014, samt diverse supplerende nationalregnskabstal for fx kapitalapparat mm. også fra 2014.

Da fokus ved notatets analyser blandt andet er på substitution mellem offentlige og private tjenester ønskes det at opsplitte relevante brancher på en offentlig del og en privat del. Ved REFORMs standardkalibrering består det offentlige af 7 underbrancher markeret med gult i Tabel 6 i appendiks. Disse brancher kategoriseres som offentlige da over halvdelen af produktionen i disse brancher sker på ikke-markedsmæssige vilkår.<sup>5</sup>

Fra Tabel 6 ses det ligeledes at produktionen i 3 af disse 7 brancher er 100 % ikke-markedsmæssig. Dvs. i disse brancher står det offentlige for hele produktionen. I de 4 øvrige 'offentlige' brancher er der både en privat og en offentlig produktion. Dvs. der i disse brancher vil kunne ske en substitution mellem et offentligt og et privat alternativ. I dette følgende vil vi fokusere på 3 af disse brancher nemlig *undervisning*, *sundhedsvæsen* og *sociale institutioner* og se bort fra branchen '*Kunst, kultur og spil*', grundet branchens relativt lille størrelse.

---

<sup>5</sup> I 2014 var andelen af ikke-markedsmæssig produktion i branchen '*90920, Kunst, kultur og spil*' dog lige under 50 pct.

Fra nationalregnskabet IO-tabel haves komplet data for de 3 brancher. Men da vi ønsker at opsplitte de tre brancher på en privat del og en offentlig del benyttes et specialfremstillet datasæt fra nationalregnskabet der angiver hvor stor produktionsværdien og forbruget i produktionen er i den hhv. offentlige og private del af branchen. Disse oplysninger benyttes til at lave en opsplittning af de tre brancher.

REFORMs forbrugssystem udvides med nye nests for at håndtere opsplittningen af de tre 'offentlige' brancher og derfor skal der bestemmes en *substitutionelasticitet* for hvert nyt nest. Jf. Figur 1 og Figur 2 fra foregående afsnit sættes substitutionelasticiteten i de nye nests enten til 0,1 eller 5. En substitutionelasticitet på 0,1 er giver en meget lille substitution mellem de to tjenester og det må forventes at der næsten bliver brugt en fast andel af de to tjeneste. Modsat er en substitutionelasticitet på 5 meget høj og et udtryk for betydelige substitutionsmuligheder.

I accelerationsligningen for kapitalen sættes tilpasningsparameteren for maskiner til 0,7 og for bygninger til 0,9. Disse værdier er på niveau med hvad der er estimeret til Danmarks Statistik ADAM-model. Med disse ligninger i modellen dæmpes den hastighed som kapitalapparatet tilpasser sig med.

### Modellering af forløb

REFORM er som nævnt i udgangspunktet en statisk model dvs. modellens løsning er en langsigtet steady state løsning. Men da vi ønsker at lave en dynamisk analyse af konsekvenserne af Baumols omkostningsssyge gøres dette ved at køre modellen flere gange efter hinanden for på den måde at få en serie af løsninger som kan sættes sammen til et dynamisk forløb. For at gøre sådan et forløb meningsfuldt udskiftes en række ligninger for blandt andet kapitalakkumulation og privatforbrug fra deres oprindelige statiske formulering til en dynamisk formulering.

I et givent vækstforløb antages det at:

- Udlandets efterspørgselsniveau sættes til at stige med 3,25 pct. (svarende til et tillæg på 2 pct. over den langsigtede danske vækst på 1,25 pct.). Der er empirisk belæg for en sådan mervækst. Effekten er, at bytteforholdet ændrer sig over tid, således at det danske prisniveau vokser lidt hurtigere end udlandets. Dette forklarer den svagt inflationære tendens i det danske prisniveau (se Tabel 3 nedenfor).
- De antagne arbejdskraftbesparende teknologiske fremskridt indføres (se Tabel 7 i appendiks).

Slutteligt sættes befolkningen og arbejdsstyrken i modellen også til at vokse. Dette gøres ved at udviklingen i modellens befolkning og arbejdsstyrke følger DREAM's Socioøkonomiske Befolkningsfremskrivning fra 2018. Ved både at fremskrive befolkning og arbejdsstyrke medtages blandt andet belastningen fra den voksende ældrebyrde i de analyserede scenarier.

I det følgende vil vi tage udgangspunkt i ovenstående vækstforløb men derudover gøres der yderligere antagelser omkring modelleringen af det offentlige forbrug og finansieringen af disse.

## Analyser

Der udføres 6 analyser:

- 1) Wagner-forløb: Realt offentligt forbrug følger privat forbrug. Bundskat sikrer ligevægt på offentlig saldo.
- 2) Balanceret forløb: Nominelt offentligt forbrug følger BVT. Bundskat sikrer ligevægt på offentlig saldo.
- 3) Fast offentligt forbrug. Bundskat sikrer ligevægt på offentlig saldo.
- 4) Realt offentligt forbrug følger privat forbrug. Transfereringer sikrer off. ligevægt.
- 5) Realt offentligt forbrug (eksl. sundhed) følger privat forbrug. Sundhed tager tilpasningen.
- 6) Realt offentligt forbrug (eksl. undervisning) følger privat forbrug. Undervisning tager tilpasningen.

Den gennemsnitlige vækst i makrovariable, priser og beskæftigelse er vist i nedenstående tabeller.

Lad os starte med at sammenligne forløb 1 og 2. Forløb 2 beskriver en situation hvor politikerne ønsker at den offentlige sektor fastholder en bestemt andel af økonomien (det nominelle offentlige forbrug følger BVT). Vi kalder dette det balancerede forløb. Dette beskriver udmærket situationen fra start-80'erne til før finanskrisen hvor det offentlige forbrug udgjorde ca. en fjerdedel af BNP og den offentlige beskæftigelse udgjorde ca. en tredjedel af den samlede beskæftigelse. I forløb 1 er politikerne mere interesseret i udviklingen i den offentlige sektors serviceniveau, idet det ønskes at det reale offentlige forbrug skal følge det reale private forbrug. Det ønskes med andre ord at det offentlige serviceniveau ikke sækker bagud i forhold til den private sektor. Vi vil se nedenfor at dette forløb indebærer at den offentlige sektor udgør en voksende del af økonomien. Vi vil derfor kalde forløb 1 for Wagner-forløbet. I følge Wagners lov er der en indbygget tendens til at det offentlige forbrug udgør en voksende andel af BNP.

Det ses i Tabel 2 at det reale offentlige forbrug vokser med 1,17 pct. om året i forløb 1 og kun 0,88 pct. i forløb 2. Dette skyldes produktivitsforskellen mellem den offentlige sektor og den private sektor og er en typisk Baumol-effekt. På grund af den lavere produktivitsvækst i den offentlige sektor, vil ønsket om at offentlig og privat produktion holder trit med hinanden i forløb 1, kræve at arbejdskraften suges over i den offentlige sektor. Dette ses i Tabel 4, hvor den offentlige beskæftigelse vokser 0,66 pct. om året i forløb 1 og kun 0,53 pct. i forløb 2. I begge forløb ses direkte fald i beskæftigelsen i aggregatet 'Ej service' der dækker over diverse fremstillings-brancher mm. Dette er igen et helt klassisk



Baumol-resultat: beskæftigelsen bevæger sig fra fremstilling til service. En væsentlig forklaring på denne effekt er at substitutionselasticiteten mellem service og ikke-service i forbrugernes nyttefunktion er 0,6, således at disse 2 varer er komplementær (se Figur 1). Denne substitutionselasticitet kommer fra en helt ny (og endnu ikke offentliggjort) Kalman-baseret analyse foretaget i den nye MAKRO-gruppe. ADAM-gruppen har vanskeligt ved at estimere denne elasticitet med mere klassiske metoder (der giver en ikke-plausibel værdi større end 1) og sætter den derfor blot til 1.

I Tabel 3 ses omkostningssygen i både forløb 1 og 2. I forløb 1 vokser enhedsomkostningerne i den offentlige sektor med 1,45 pct., hvilket er mere end de 0,92 pct. i privat service, hvilket igen er mere end de 0,56 pct. i fremstilling (Ej service).

**Tabel 2 Makrovariable. Faste priser. Gennemsnitlig årlig vækst 2014-2040**

	Forløb1	Forløb2	Forløb3	Forløb4	Forløb5	Forløb6
BNP	1.17	1.20	1.27	1.20	1.24	1.24
C	1.17	1.20	1.27	1.20	1.24	1.24
I	1.30	1.30	1.30	1.32	1.25	1.29
G	1.17	0.88	0.00	1.20	1.24	1.24
X	1.64	1.85	2.29	1.66	2.36	2.09
M	1.96	1.96	1.99	1.97	1.89	1.96

**Tabel 3 Priser. Gennemsnitlig årlig vækst 2014-2040**

	Forløb1	Forløb2	Forløb3	Forløb4	Forløb5	Forløb6
Privat service	0.92	0.82	0.62	0.92	0.59	0.74
Offentlig service	1.45	1.28	0.98	1.44	1.08	1.11
Ej service	0.56	0.49	0.35	0.56	0.24	0.38

**Tabel 4 Beskæftigelse. Gennemsnitlig årlig vækst 2014-2040**

	Forløb1	Forløb2	Forløb3	Forløb4	Forløb5	Forløb6
Privat service	0.34	0.40	0.53	0.37	0.62	0.61
Offentlig service	0.66	0.53	0.22	0.69	0.11	0.21
Ej service	-0.39	-0.26	0.02	-0.36	0.03	-0.10

**Tabel 5 Beskæftigelse. Gennemsnitlig årlig vækst 2014-2040**

	Forløb1	Forløb2	Forløb3	Forløb4	Forløb5	Forløb6
Sundhedsvæsen, OFF	-0.38	-0.56	-0.90	-0.36	-6.99	-0.32
Sundhedsvæsen, PRIV	-0.29	-0.50	-0.92	-0.27	1.89	-0.22
Undervisning, OFF	0.89	0.78	0.53	0.91	0.86	-1.27
Undervisning, PRIV	0.77	0.78	0.89	0.80	0.56	2.52
Sociale institutioner, OFF	0.80	0.72	0.57	0.83	0.74	0.81
Sociale institutioner, PRIV	0.88	0.80	0.63	0.91	0.85	0.90

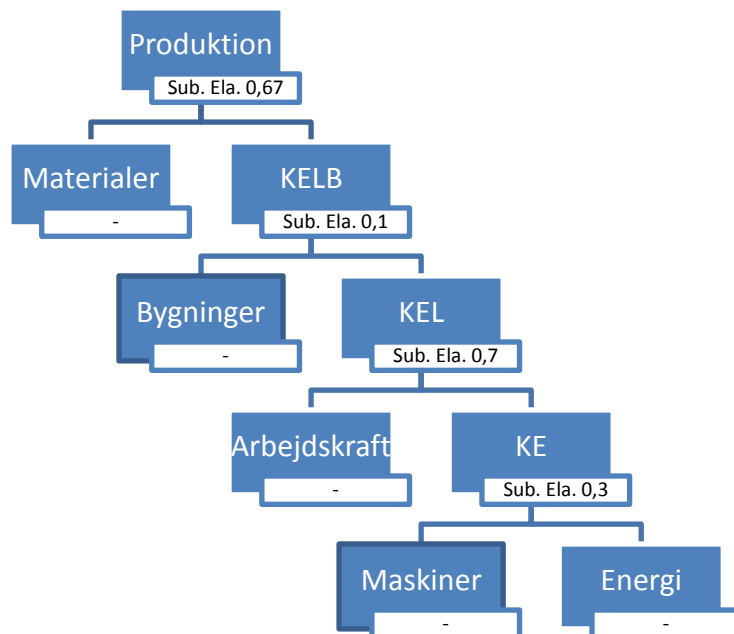
I forløb 3 holdes det reale offentlige forbrug fast på 2014-niveauet. Dette giver ifølge Tabel 2 et betydeligt løft i BNP. Årsagen kan findes i Tabel 4, hvor det ses at beskæftigelsen i den private sektor hæves betydeligt i forhold til forløb 1 og 2 på bekostning af offentlig beskæftigelse. De flere private ansatte trækker eksport med sig, hvilket hæver den samlede efterspørgsel og produktion. Det ses af Tabel 3 at graden af omkostningssyge er mere begrænset i forløb 3.

Forløb 4 kan ses som et alternativt Wagner-forløb. Som i forløb 1 antages det at det reale offentlige forbrug følger det reale private forbrug. I stedet for at finansiere med bundskatten vælges i stedet at finansiere med de offentlige overførsler (transfereringerne). Sammenlignes forløb 1 og 4 ses nogenlunde samme grad af omkostningsyge (Tabel 3). I Tabel 4 ses det at beskæftigelsen (målt i timer) er løftet i forløb 4 relativt til forløb 1. Dette skyldes at den negative arbejdsudbudseffekt fra bundskatten i forløb 1 er fjernet i forløb 4. Dette forklarer også at BNP vokser mere i forløb 4 relativt til forløb 1 (Tabel 2).

Forløb 5 og 6 kan også ses som alternative Wagner-forløb. Det reale offentlige forbrug følger privat offentligt forbrug, idet sundhed er undtaget denne regel i forløb 5 og undervisning er undtaget reglen i forløb 6. Offentligt sundhedsvæsen tager den fulde tilpasning af det offentlige budget i forløb 5 og offentlig undervisning tager tilpasningen i forløb 6. Af tabel 5 fremgår det at beskæftigelse i offentligt sundhedsvæsen substituerer kraftigt over mod privat sundhedsvæsen i forløb 5, mens offentlig undervisning substituerer kraftigt over mod privat undervisning i forløb 6. Bemærk at der er negativ vækst i både offentlig og privat sundhedsvæsen i stort set alle forløb. Dette skyldes at den antagne produktivitetsudvikling er relativt høj i disse brancher (2,28 pct. årligt).

## Appendiks

Figur 3 Nestningsstruktur og elasticiteter i REFORMs produktionsfunktion



Tabel 6 Produktion i offentlig forvaltning og service, Løbende værdier, 2014, 1000 kr.

NR-Branche	Produktion Off. For. & Ser.	Samlet produktion	Andel af samlet produktion
02000 Skovbrug	1 013 165	5 024 505	0.20
41430 Bygge og anlæg	8 853 949	58 282 583	0.15
50000 Skibsfart	346 180.00	202 000 545.00	0.00
52000 Hjelpevirksomhed til transport	5 175 995.00	51 867 270.00	0.10
59600 Radio, TV, Film-, tv-, musik-prod.	4082807	24387854	0.17
68300 Udlejning af erhvervsjendomme	2234448	60306848	0.04
71000 Arkitekter og rådgivende ingeniører	1167778	57158703	0.02
72002 Forskning og udvikling, ikke-markedsmæssig	3562395	3562395	1.00
780000 Arbejdsformidling og vikarbureauer	10099960	23359230	0.43
79000 Rejsebureauer	426204	15809738	0.03
80820 Rengøring, anden forr.service	1422845	22153857	0.06
84202 Offentlig administration mv.	90558031	90558021	1.00
84101 Redningskorps mv., markeds.	45559647	45559650	1.00
85000 Undervisning	132072953	152477001	0.87
86000 Sundhedsvæsen	101 751 799	132906188	0.77
87880 Sociale institutioner	125656487	132414367	0.95
90920 Kunst, kultur og spil	10491141	22189184	0.47
93000 Sport, forlystelser, fritidsakt.	3826064	9859978	0.39
94000 Organisationer og foreninger	7442122	25220905	0.30
96000 Frisører, vaskerier og andre serviceydelse	64992	11614919	0.01

## Beregnete vækstrater.

Ved notatets eksperimenter indlægges beregnede arbejdsproduktiviteter. Disse beregnes ud fra totalfaktorproduktiviteter som laves af Danmarks Statistik.

Arbejdskraftsproduktiviteterne beregnes ved:

$$1+AP = (1+TFP)^{(1/LB)}$$

*AP: Arbejdskraftsproduktiviteten.*

*TFP: Totalfaktorproduktiviteten (Fra Danmarks Statistik)*

*LB: Lønsum delt med bruttoværditilvæksten.*

Denne beregning laves på 13 branche niveau og fordeles derefter ud på modellens 75 brancher. Bemærk at de brancher i Tabel 7 der er markeret med (\*) er sat til en vækst på 1,25 pct., hvilket er den antagne langsigtede vækst i REFORM.

**Tabel 7 Beregnede arbejdsproduktiviteter i pct.**

01000	Landbrug og gartneri	9.64		53000	Post og kurertjeneste	1.50
02000	Skovbrug	9.64		55560	Hoteller og restauranter	1.50
03000	Fiskeri	9.64		58000	Udgivervirksomhed	8.20
0600a	Indvinding af olie (*)	1.25		59600	Radio,TV,Film-,tv-,musik-prod.	8.20
0600b	Indvinding af gas (*)	1.25		61000	Telekommunikation	8.20
06090	Indvinding af grus og sten (*)	1.25		62630	It- og informationstjenester	8.20
10120	Føde-, drikke-, tobaksvarer	2.28		64000	Finansiel virksomhed	2.36
13150	Tekstil- og læderindustri	2.28		65000	Forsikring og pension	2.36
16000	Træindustri	2.28		66000	Finansiel service	2.36
17000	Papirindustri	2.28		68100	Ejendomsrådgivere mv.	-8.88
18000	Trykkerier mv.	2.28		68300	Udlejning af erhvervsjendomme	-8.88
19000	Olieraffinaderier mv.	2.28		68203	Boliger, husleje i lejlighed (*)	1.25
20000	Kemisk industri	2.28		68204	Boliger, ejerbolig mv. (*)	1.25
21000	Medicinalindustri	2.28		69700	Advokat, revisor, virksomh-kons.	-2.63
22000	Plast- og gummiindustri	2.28		71000	Arkitekter og rådg. ingeniører	-2.63
23000	Glas- og betonindustri	2.28		72001	Forskning og udv., markedsmaess	-2.63
24000	Fremst. af metal	2.28		72002	Forskning og udv., ikke-marked	-2.63
25000	Metalvareindustri	2.28		73000	Reklame- og analysebureauer	-2.63
26000	Elektronikindustri	2.28		74750	Dyrlæger og anden vidensservice	-2.63
27000	Fremst. af elektrisk udstyr	2.28		77000	Udlejn. og leasing af materiel	-2.63
28000	Maskinindustri	2.28		78000	Arbejdsformid., vikarbureauer	-2.63
29000	Fremst. af motorkøretøjer	2.28		79000	Rejsebureauer	-2.63
30000	Fremst. andre transportmidler	2.28		80820	Rengøring, anden forr.service	-2.63
31320	Møbel og anden industri	2.28		84202	Offentlig administration mv.	-
33000	Rep. og inst. af maskiner mv.	2.28		84101	Redningskorps mv., markeds.	-
35001	Elektricitetsforsyning	-2.82		85202	Undervisning, ikke markeds.	-
35002	Gasforsyning	-2.82		85101	Undervisning, markeds.	-
35003	Varmeforsyning	-2.82		86000	Sundhedsvæsen, ikke markeds.	2.28
36000	Vandforsyning	-2.82		86001	Sundhedsvæsen, markeds.	2.28
37390	Renovation, affaldsbehandl.mv.	-2.82		87880	Sociale institutioner, ikke markeds.	-
41430	Bygge og anlæg	0.93		87881	Sociale institutioner, markeds.	-
45000	Bilhandel og -værksteder mv.	1.50		90920	Kunst, kultur og spil	-1.95
46000	Engroshandel	1.50		93000	Sport,forlystelser,fritidsakt.	-1.95
47000	Detailhandel	1.50		94000	Organisationer og foreninger	-1.95
49000	Landtransport	1.50		95000	Rep. af husholdningsudstyr	-1.95
50000	Skibsfart	1.50		96000	Frisører, vaskerier mv.	-1.95
51000	Luftfart	1.50		97000	Private husholdn. med ansatte	-1.95
52000	Hjælpevirksomhed til transport	1.50				